

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4072/2541

กรมปศุสัตว์โจทก์ นางสาวอรอนงค์ สอนเกลี้ยง กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 148, ป.พ.พ. มาตรา 193/33, ป.พ.พ. มาตรา 456, ป.พ.พ. มาตรา 458, ป.พ.พ. มาตรา 459, ป.พ.พ. มาตรา 1336

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยทำสัญญาจะซื้อจะขายแม่พันธุ์โคนมจากโจทก์ โดยได้รับแม่พันธุ์โคนมไปถูกต้องครบถ้วนตามสัญญาแล้ว และนับแต่ทำสัญญา จำเลยชำระค่าแม่พันธุ์โคนมให้แก่โจทก์เพียง 2 งวดเท่านั้น เมื่อโจทก์บอกเลิกสัญญาจะซื้อจะขายแก่จำเลยแล้ว จำเลยไม่คืนแม่พันธุ์โคนมและลูกโคแก่โจทก์ โจทก์จึงฟ้องเรียกให้จำเลยคืนแม่พันธุ์โคนมและลูกโคแก่โจทก์ หากไม่ส่งคืนก็ให้จำเลยใช้ราคารวม 57,800 บาท กรณีจึงเป็นเรื่องที่โจทก์ติดตามเอาทรัพย์สินจากจำเลย หากคืนไม่ได้หรือไม่ส่งคืนก็ให้จำเลยใช้ราคาตามฟ้อง ซึ่งไม่มีอายุความ และกรณีไม่ใช่เรื่องที่โจทก์ฟ้องเรียกให้จำเลยชำระเงินเพื่อผ่อนทุนคืนเป็นงวด ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 193/33 (2) คดีโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยที่ ๑ ตกลงจะซื้อแม่พันธุ์โคนมไปจากโจทก์ ๓ ตัว ราคา ๖๐,๐๐๐ บาท โดยทำเป็นสัญญาจะซื้อจะขายกันไว้ จำเลยที่ ๑ ตกลงผ่อนชำระราคาให้แก่โจทก์ ๔๘ งวด งวดละ ๑,๒๕๐ บาท ภายในทุกวันสิ้นเดือนจำเลยที่ ๑ รับแม่พันธุ์โคนมไปถูกต้องครบถ้วนตามสัญญาแล้ว และจำเลยที่ ๑ ทำสัญญายืมเงินจากโจทก์อีก ๑๐,๐๐๐ บาท จะผ่อนชำระเงินคืน ๒๐ งวด งวดละ ๕๐๐ บาท สัญญาจะซื้อจะขายและสัญญายืมเงินดังกล่าว มีจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้าประกัน หลังทำสัญญาแม่พันธุ์โคนมที่จำเลยที่ ๑ รับไปตกถูก ๓ ตัว แต่ลูกโคตายไป ๒ ตัว คงเหลือเพียง ๑ ตัว ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์ นับแต่ทำสัญญาจำเลยที่ ๑ ชำระค่าแม่พันธุ์โคนมและเงินยืมให้แก่โจทก์เพียง ๒ งวด ครั้งสุดท้ายชำระเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๓๒ แบ่งเป็นค่าแม่พันธุ์โคนม ๒,๕๐๐ บาท ค่าเงินยืม ๑,๐๐๐ บาท แล้วเพิกเฉยไม่ชำระอีก โจทก์มีหนังสือทวงถามและบอกเลิกสัญญาไปยังจำเลยทั้งสองแล้ว แต่จำเลยทั้งสองเพิกเฉย ขอให้บังคับจำเลยที่ ๑ ส่งคืนแม่พันธุ์โคนม ๓ ตัว และลูกโค ๑ ตัว แก่โจทก์ หากไม่สามารถคืนได้ ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระราคาแม่พันธุ์โคนมเป็นเงิน ๕๗,๕๐๐ บาท และค่าลูกโคเป็นเงิน ๓๐๐ บาท กับร่วมกันชำระเงินยืมที่ค้างจำนวน ๙,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๖๖,๘๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี จากเงินต้นดังกล่าว นับแต่วันฟ้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยที่ ๑ ให้การว่า จำเลยที่ ๑ ไม่มีหน้าที่ต้องคืนแม่พันธุ์โคนมแก่โจทก์ จำเลยที่ ๑ ชำระค่าแม่พันธุ์โคนมและเงินยืมซึ่งมีกำหนดเวลาให้ผ่อนคืนเป็นงวดทุกเดือน งวดสุดท้ายชำระเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๓๒ หนี้ที่ค้างในส่วนที่เกิน ๕ ปี จึงขาดอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๓ (๒) ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยที่ ๑ ส่งคืนแม่พันธุ์โคนม ๓ ตัว และลูกโค ๑ ตัว แก่โจทก์ หากคืนไม่ได้ ให้ใช้ราคาแม่พันธุ์โคนม ๕๗,๕๐๐ บาท และราคาลูกโค ๓๐๐ บาท แก่โจทก์ แทนพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากจำเลยที่ ๑ ไม่ชำระ ให้จำเลยที่ ๒ ชำระแทนในฐานะผู้ค้าประกัน คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก จำเลยที่ ๑ อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษายืน จำเลยที่ ๑ ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า โจทก์ได้บอกเลิกสัญญาจะซื้อ จะขายแก่จำเลยทั้งสองแล้ว แต่จำเลยทั้งสองไม่คืนแม่พันธุ์โคนมและลูกโคแก่โจทก์ โจทก์จึงฟ้อง เรียกให้จำเลยที่ ๑ คืนแม่พันธุ์โคนม ๓ ตัว และลูกโค ๑ ตัว แก่โจทก์หากไม่ส่งคืนก็ให้จำเลยที่ ๑ ใช้ราคารวม ๕๗,๘๐๐ บาท กรณีจึงเป็นเรื่องที่โจทก์ติดตามเอาทรัพย์สินคืนจากจำเลยที่ ๑ หากคืนไม่ได้หรือไม่ส่งคืนก็ให้จำเลยที่ ๑ ใช้ราคาตามฟ้อง ซึ่งไม่มีอายุความ และกรณีหาใช่เรื่องที่โจทก์ฟ้อง เรียกให้จำเลยที่ ๑ ชำระเงินเพื่อผ่อนทุนคืนเป็นงวด ๆ ตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๑๙๓/๓๓ (๒) ดังจำเลยที่ ๑ ฎีกาไม่ คดีโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ พิพากษายืน.

องค์คณะ

วิชิน สุขนทีธรรม · สมมาตร พรหมานุกูล · ไพศาล เจริญวุฒิ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/4072/2541>